

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 501/2022-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miloša Maďara a sudcov Jany Baricovej a Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného zákonným zástupcom [REDAKOVANÉ], oboch právne zastúpených advokátkou Mgr. Alexandrou Kokavcovou, Gagarinova 10/A, Bratislava, proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I č. k. 2 P 13/2022-189 zo 6. júna 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 30. augusta 2022 domáhajú vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením okresného súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a priznať im náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 1. rade“) je otcom maloletého sťažovateľa [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ v 2. rade“, spolu aj „sťažovatelia“) a maloletého [REDAKOVANÉ]. Na základe návrhu matky [REDAKOVANÉ] (ďalej len „matka“) je okresným súdom pod sp. zn. 2 P 13/2022 vedené konanie o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému [REDAKOVANÉ]. Podaným návrhom sa matka domáha zmeny (zúženia) rozsahu styku sťažovateľa v 1. rade s jeho maloletým synom [REDAKOVANÉ]. V predmetnom konaní sťažovateľ v 1. rade spolu s vyjadrením k návrhu matky podal tiež návrh na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému sťažovateľovi v 2. rade.

3. Okresný súd s poukazom na § 166 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“) napadnutým uznesením vylúčil predmetný návrh sťažovateľa v 1. rade na samostatné konanie. Konštatoval, že vo vzťahu k časti návrhu týkajúcej sa maloletého sťažovateľa v 2. rade je miestne príslušným Okresný súd Bratislava V, na ktorý okresný súd preniesol miestnu príslušnosť uznesením č. k. 7 P 4/2021-22 z 27. októbra 2021 z dôvodu, že maloletý sťažovateľ v 2. rade má na rozdiel od jeho brata maloletého [REDACTED] bydlisko v územnom obvode Okresného súdu Bratislava V.

II.

Argumentácia sťažovateľov

4. Sťažovatelia nasmerovali ústavnú sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu, ktoré označujú za arbitrárne a nepreskúmateľné pre nedostatok jeho odôvodnenia a nesplnenie podmienok na vylúčenie predmetnej právnej veci na samostatné konanie. Sťažovateľ v 1. rade chcel svojím návrhom docieľiť, aby okresný súd v jednom konaní rozhodol o zmene úpravy výkonu rodičovských práv a povinností vo vzťahu k oboj maloletým deťom. Okresnému súdu sťažovatelia ďalej vytýkajú strohé odôvodnenie jeho rozhodnutia, pričom v ňom podľa ich názoru absentuje vysvetlenie dôvodov, pre ktoré je vedenie dvoch samostatných konaní na dvoch odlišných okresných súdoch v skutkovo rovnakých veciach v záujme sťažovateľa v 2. rade a maloletého [REDACTED]. Tvrdia, že len rozdielna miestna príslušnosť súdov nemôže byť dôvodom na rozhodnutie o vylúčení veci na samostatné konanie, keďže tak návrh sťažovateľa v 1. rade, ako aj matky maloletých detí sa týka rovnakých účastníkov konania, skutkovo oba návrhy spolu súvisia a v oboch súdnych konaniach sa vykoná takmer totožné dokazovanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd sa v prvom rade zaoberal posúdením splnenia podmienok konania, konkrétne oprávnenosťou maloletého sťažovateľa v 2. rade zastúpeného v konaní pred ústavným súdom advokátom na základe splnomocnenia udeleného sťažovateľom v 1. rade ako jeho zákonným zástupcom podať ústavnú sťažnosť. V danom prípade je totiž sťažovateľ v 1. rade v zjavnom konflikte záujmov vo vzťahu k jeho možnosti ako zákonného zástupcu zastupovať maloletého sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom či splnomocniť na také zastupovanie právneho zástupcu, a to s poukazom na § 31 ods. 2 zákona o rodine, podľa ktorého žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať. Vzhľadom na to, že ústavný súd z dôvodov nižšie uvedených dospel k záveru o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti sťažovateľov, nepovažoval za potrebné ustanoviť maloletému sťažovateľovi opatrovníka, pretože jeho ustanovenie by nebolo spôsobilé neopodstatnenosť ústavnej sťažnosti žiadnym spôsobom zvrátiť, a predstavovalo by tak len formalizmus v konaní. Riešením tejto kolízie sa preto nebolo potrebné ďalej procesne zaoberať.

6. Podstatou ústavnej sťažnosti je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým okresný súd rozhodol o vylúčení návrhu sťažovateľa v 1. rade na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému sťažovateľovi v 2. rade na samostatné konanie.

7. Ústavný súd považuje predovšetkým za potrebné akcentovať charakter ústavnou sťažnosťou napadnutého uznesenia okresného súdu, ktoré nie je meritórnym rozhodnutím, ale ide o rozhodnutie procesnej povahy upravujúce vedenie konania, proti ktorému nie je podľa § 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP *a contrario* odvolanie prípustné. Možnosť ústavného prieskumu a potencialita porušenia procesných ústavných práv je tak značne zúžená a muselo by ísť o extrémny exces zo strany označeného porušovateľa týchto procesných ústavných práv, aby ústavný dospel k záveru o ústavne relevantnej intenzite zásahu. Na tomto mieste ústavný súd pripomína, že jeho úlohou je ochrana ústavnosti konania pred všeobecnými súdmi. Z tohto dôvodu rozlišuje medzi prípadmi, keď nezákonný procesný postup alebo rozhodnutie všeobecných súdov vyústi do protiústavnosti a nespravodlivosti konania ako celku, a prípadmi, keď určitý procesný postup – hoci by ho aj bolo možné osamotene hodnotiť, a to výlučne z formálneho pohľadu ako postup protizákonný – protiústavnosť konania nezaloží a už vôbec nie z hľadiska materiálneho (I. ÚS 160/2022).

8. V danom prípade okresný súd považoval za potrebné návrh sťažovateľa v 1. rade na zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému sťažovateľovi vylúčiť na samostatné konanie z dôvodu nedostatku svojej miestnej príslušnosti. Vo veci starostlivosti súdu o maloletého sťažovateľa v 2. rade bola totiž miestna príslušnosť uznesením č. k. 7 P 4/2021 z 27. októbra 2021 s právoplatnosťou 7. novembra 2021 prenesená na Okresný súd Bratislava V, v ktorého obvode má maloletý sťažovateľ bydlisko a ktorému okresný súd následne návrh sťažovateľa v 1. rade postúpi. Nemá preto opodstatnenie tvrdenie sťažovateľov o nesplnení zákonných podmienok pre postup podľa § 166 ods. 2 CSP v spojení s § 2 ods. 1 CMP, keďže na konanie vo veci starostlivosti o maloletého sťažovateľa je z dôvodu aplikácie inštitútu prenesenia príslušnosti podľa § 112 CMP miestne príslušný Okresný súd Bratislava V. Ústavný súd sa súčasne nestotožňuje ani s námietkou sťažovateľov o nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia, keďže dôvody na takýto procesný postup boli okresným súdom dostatočne a zrozumiteľne vysvetlené (bod 4 napadnutého uznesenia).

9. Samotné uznesenie o vylúčení návrhu na samostatné konanie nemožno hodnotiť ako postup protiústavný len preto, že nezodpovedá predstavám sťažovateľova v 1. rade, ktorému nevyhovuje vedenie samostatného konania o jeho návrhu miestne príslušným Okresným súdom Bratislava V (m. m. IV. ÚS 548/2013).

10. Ústavný súd tak zastáva názor, že okresný súd v posudzovanej veci postupoval v rámci vymedzenom príslušnými procesnými predpismi a nedopustil sa takého výkladu (a aplikácie) príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku a Civilného mimosporového poriadku, ktorým by poprel ich podstatu, zmysel a účel a ktorý by predstavoval nepredvídateľnú interpretačnú svojvôľu. Ústavný súd tak nemôže prisvedčiť tvrdeniu sťažovateľov o arbitrárnosti napadnutého uznesenia, pričom v namietanom postupe okresného súdu nevzhliadol také porušenie procesných princípov, ktoré by malo za následok porušenie označených práv sťažovateľov.

11. Na základe týchto záverov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľov ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

12. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. septembra 2022

Miloš Maďar
predseda senátu